

BILDANDE AV NATURRESERVATET HÄSSELBYSKOGEN I ÖREBRO KOMMUN

BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken förklarar Örebro kommun det område som utmärkts på bifogad karta, som naturreservat. Reservatet har den avgränsning som framgår av bifogad karta och med de gränser som slutligen utmärks i fält.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer Örebro kommun bifogad skötselplan med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning.

I enlighet med 2 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) ska Örebro kommun vara förvaltare av naturreservatet.

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Reservatets namn:	Naturreservatet Hässelbyskogen
Kommun:	Örebro
Län:	Örebro
Lägesbeskrivning:	ca 11 km norr om Örebro centrum, omedelbart nordost om tätorten Hovsta, strax väster om riksväg 50.
Församling/Socken:	Axbergs församling
Terrängkarta:	10F NV Örebro
Fastighetskarta:	10F 6d
Naturgeografisk region:	26. Skogslandet omedelbart söder om norrlandsgränsen
Kulturgeografisk region:	12. Mälardalens odlingsbygder
Area:	16,3 ha
Fastigheter och ägare:	Hässelby 2:2, ägare Örebro kommun
Förvaltare:	Örebro kommun, Stadsbyggnad
Tillsynsmyndighet	Örebro kommun, Miljönämnd

SYFTE

Syftet med naturreservatet Hässelbyskogen är att långsiktigt bevara och utveckla ett lättillgängligt tätortsnära rekreationsområde med höga natur- kultur och friluftsvärden. Området ska präglas av varierad blandskog, lövdominerade bryn och beteshagar. Skötseln ska inriktas på att öka de biologiska värdena genom slåtter, bete och gallring för att skapa en flerskiktad artrik skog med ett stort inslag av gamla grova träd, död ved och rik flora. Samtidigt ska säkra och upplevelserika stigstråk och rastplatser skapas för besökare.

SKÄL FÖR BESLUTET

Skyddet av Naturreservatet Hässelbyskogen är en viktig del i arbetet för att uppnå Örebro kommuns miljömål för Levande skogar och Ett rikt odlingslandskap och genomförandet av målen i program för Örebro grönsstruktur.

Naturreservatet ligger i direkt anslutning till samhället Hovsta och är redan idag ett populärt ströv- och lekområde för allmänheten. Särskilt om våren när blåsipporna blommar är området uppskattat. Busshållplats finns i områdets södra kant. Området är lättillgängligt och genom området löper ett par stigar. Variationsrikedomen och de stora blocken gör området spännande för lek, undervisning och friluftsliv. Stor vikt kommer att läggas på tillgänglighet för allmänheten i den framtida skötseln.

I Naturreservatet Hässelbyskogen finns en äldre barrdominerad skog med inslag av björk, asp, ek och andra lövträd. Här finns också lövrikare delar med ett stort inslag av asp, björk, ek och andra ädla lövträd. De västra delarna är gallrade relativt nyligen och här finns ett stort uppslag av lövträd mellan tallar och andra sparade stora träd. I vissa partier av reservatet finns en hel del död ved av framför allt gran, björk och asp. Den döda veden tillsammans med den kalkrika jordmånen bildar grund för en mängd sällsynta svampar, lavar och mossor. Kalken gör också att blåsipporna blommar mycket rikligt här under våren. Större delen av naturreservatet har tidigare betats. Centralt i Hässelbyskogen finns ett vilt område med några riktigt stora flyttblock. Bland de arter som har hittats i Hässelbyskogen kan nämnas de rödlistade (hotade) arterna kandelabersvamp och kungsspindling. Här har också gjorts fynd av signalarterna (visar på höga naturvärden) trolldruva, platt fjädermossa, kruskalkmossa, piskbaronmossa, grov baronmossa, flikig skinnlav, traslav, guldkremla, lilanopping och ett flertal arter av vaxskivlingar. I naturreservatet finns också arter som gynnats av tidigare bete och slåtter som gullviva, klasefibbla, svinrot och brudbröd. 8,1 ha av det föreslagna reservatet har pekats ut som nyckelbiotop av Skogsstyrelsen och områdets värden är knutna till kalkberggrunden.

I Hässelbyskogen finns redan stora biologiska värden. Tidigare betespräglade delar kommer återigen att betas efter att skogen har gallrats. I brynen och i de norra delarna ska lövträden att gynnas i framtida röjningar och gallringar, för att slutligen bilda en lövrik blandskog. I övriga delar kommer gran och andra trädslag att lämnas för att åldras naturligt. Andelen död ved och gamla träd kommer att öka i hela naturreservatet. Hagmarken med odlingsrösen och fossila åkrar är klassad som fornminne.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar Örebro kommun med stöd av 7 kap 5,6 och 30 §§ miljöbalken om nedan angivna föreskrifter.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att förfoga över mark- och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att:

1. spränga, schakta, gräva eller bedriva täkt i någon form
2. anlägga nya vägar, stigar och rastplatser annat än de som anges i fastställd skötselplan
3. framdraga mark- eller luftledningar
4. uppföra helt ny byggnad eller annan fast anläggning annat än för pedagogiskt syfte och rekreation
5. införa för trakten främmande växt- eller djurart
6. anordna upplag annat än tillfälligt i samband med områdets skötsel
7. använda kemiska bekämpningsmedel eller växtnäringssämnen
8. utföra avverkning, röjning eller annan skoglig åtgärd
9. bedriva jakt

Undantag från reservatsföreskrifterna:

1. Föreskrifterna utgör inte hinder för de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.
2. Ovanstående föreskrifter utgör inte hinder för drift och underhåll av befintliga byggnader, vägar, stigar, kablar, ledningar och andra anläggningar. Planerade åtgärder som påverkar omgivande mark eller vegetation utanför det närmaste anläggningsområdet får utföras först efter samråd med förvaltaren av naturreservatet. I akuta fall (t.ex. strömbrott eller vattenläcka) kan samråd ske i efterhand.
3. Stigar får dras om och rastplatser anläggas i naturreservatet om det inte motverkar syftet med beslutet.
4. Jakt får endast bedrivas i form av skyddsjakt i samråd med tillsynsmyndigheten, Örebro kommuns Miljönämnd. Eftersök av skadat vilt får ske utan föregående samråd.

Föreskrifterna enligt 7 kap 5§ miljöbalken träder i kraft 2010-07-15.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktas tåla de åtgärder som behövs för områdets vård och skötsel.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken

Utöver vad som annars gäller är det för allmänheten förbjudet att:

1. förstöra eller skada fast naturföremål
2. medvetet skada växt- och djurliv (ex. gräva upp växter)
3. inte ha hunden kopplad
4. göra upp eld annat än på anvisad plats
5. ställa upp husvagn utan tillstånd från förvaltaren av naturreservatet
6. framföra motorfordon
7. parkera annat än på anvisad plats
8. rida
9. sätta upp skylt eller liknande anordning annat än tillfälligt.

Undantag från reservatsföreskrifterna:

1. Motorfordon får användas av personer med rörselsenedsättning
2. Fast anordningar ex. orienteringskontroller eller snitslade spår kan anordnas efter samråd med förvaltaren

Enligt 7 kap. 30§ miljöbalken gäller ordningsföreskrifterna omedelbart även om de överklagas.

Ordningsföreskrifterna enligt 7 kap 30§ miljöbalken träder i kraft den 2010-07-15.

ÄRENDETS BEREDNING

Området inventerades 1995 med avseende på skogliga naturvärden av Lars Löfgren, på uppdrag av Örebro kommun. Delar av området finns beskrivet tillsammans med andra i rapporten "Örebros kommunägda skogar, naturinventering – skötselråd" (område 68). Här anges området som "Längesedan betad skogssluttning och kalkpåverkad flora". Ett flertal intressanta och skyddsvärda arter anges.

Michael Andersson, Åke Lindström m.fl. har under ett flertal år under 1990- och 2000-talen inventerat området på framför allt kärlväxter, mossor, lavar och svampar. Resultaten från inventeringarna finns inte rapporterade i någon publikation. De har dock uppmärksammat områdets stora biologiska värde och gett indikationer om lämplig skötsel.

Hässelbyskogen ingår som ett område med mycket höga värden i Örebro kommuns gröstrukturprogram.

KOMMUNENS BEDÖMNING

Örebro kommun bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap miljöbalken.

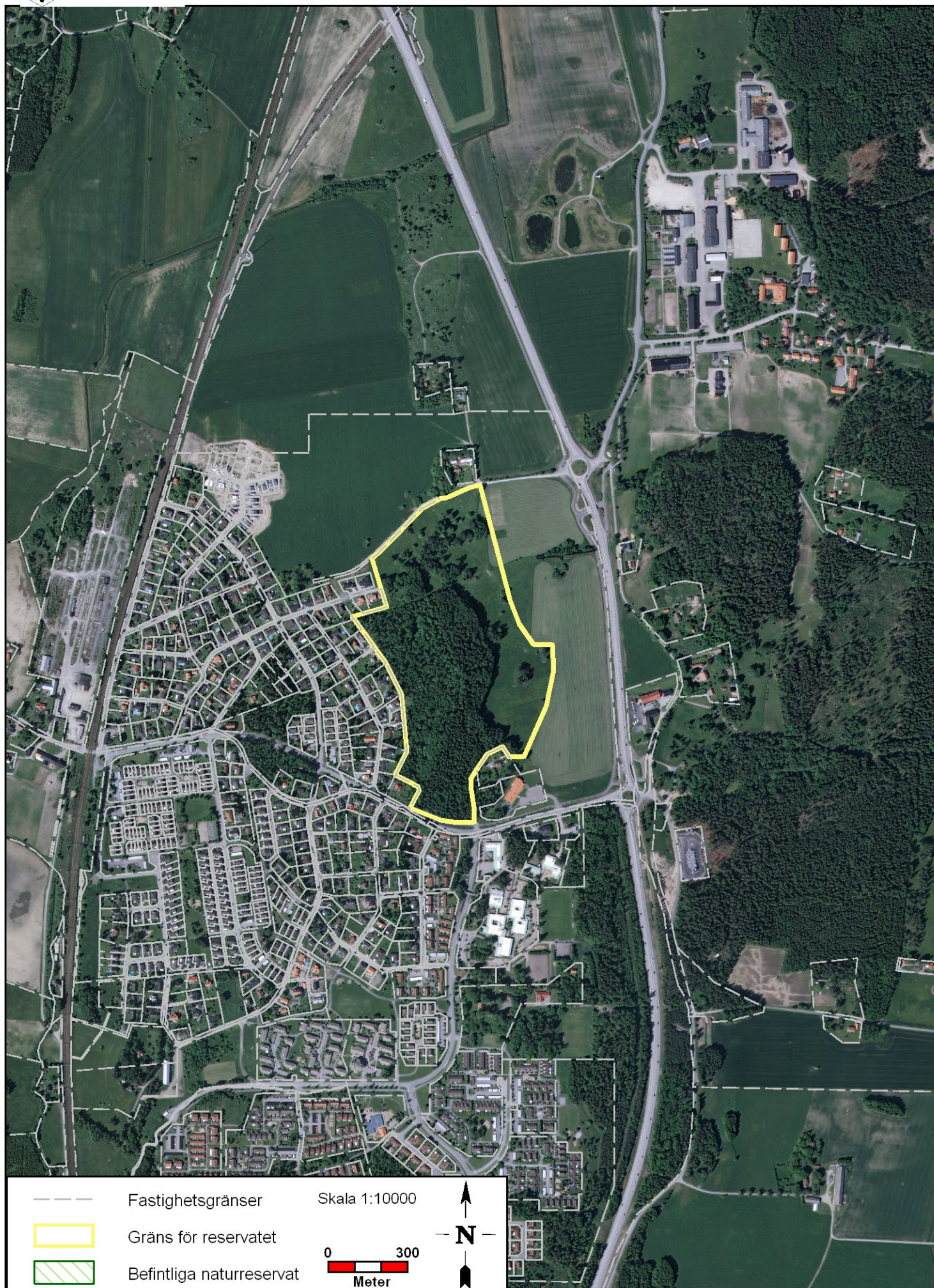
Örebro kommun finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken att det för att skydda och bevara ovanstående natur-, kultur- och friluftsvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området samt att förordna om föreskrifter för att skydda området samt att fastställa en skötselplan.

Beslut i detta ärende har fattats av kommunfullmäktige.

Bilagor

1. Gränser för Naturreservatet Hässelbyskogen

Detta beslut kan överklagas till länsstyrelsen enligt 19 kap 1§ Miljöbalken.

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET HÄSSELBYSKOGEN I ÖREBRO KOMMUN

1. Syfte

Syftet med Naturreservatet Hässelbyskogen är att långsiktigt bevara och utveckla ett lättillgängligt tätortsnära rekreationsområde med höga natur- kultur och friluftsvärden. Området ska präglas av varierad blandskog, lövdominerade bryn och beteshagar. Skötseln ska inriktas på att öka de biologiska värdena genom slåtter, bete och gallring för att skapa en flerskiktad artrik skog med ett stort inslag av gamla grova träd, död ved och rik flora. Samtidigt ska säkra och upplevelserika stigstråk och rastplatser skapas för besökare.

2. Beskrivning

2.1 Administrativa data

Objektnamn	Naturreservatet Hässelbyskogen
Skyddsform	Naturreservat
Beslutsdatum	2010-03-24
Läge	ca 11 km norr om Örebro centrum, omedelbart nordost om tätorten Hovsta, strax väster om riksväg 50.
Län	Örebro
Kommun	Örebro
Församling/Socken	Axbergs församling
Terrängkarta	10F NV Örebro
Fastighetskarta	10F6d
Fastigheter	Kvinnersta 1:3, Hässelby 2:2 och Hässelby 4:23, ägare Örebro kommun
Markägare	Örebro kommun
Förvaltare	Örebro kommun, stadsbyggnad
Tillsynsmyndighet	Örebro kommun, Miljönämnd
Naturgeografisk region	26. Skogslandet omedelbart söder om norrlandsgränsen
Kulturgeografisk region	12. Mälardalens odlingsbygder
Total area	16,3 ha

2.2 Naturförhållanden

Naturreseptatet Hässelbyskogen utgörs av ett varierat skogsparti intill bebyggelsen i Hovsta, samt en öppen betesmark öster och norr därom.

Geologi

Hässelbyskogen är ett småkuperat skogs- och betesområde som vilar på granit. Jordarten är sandig morän, som mot norr och öster övergår i lera. Moränen är bitvis blockig och centralt i området finns några riktigt stora flyttblock samlade i en stor hög. Moränen är i större delen av området kalkrik.

Biologi

I naturreseptatet Hässelbyskogen finns en äldre barrdominerad skog med inslag av björk, asp, ek och andra lövträd. Här finns också lövrikare delar med ett stort inslag av asp, björk, ek och andra ädla lövträd. Större delen av skogen är omkring 80 år gammal, men det finns träd som är över 100 år. De västra delarna är dock gallrade relativt nyligen och här finns ett stort uppslag av lövträd mellan tallar och andra sparade stora träd. I vissa partier av reseptatet finns en hel del död ved av framför allt gran, björk och asp. Den döda veden tillsammans med den kalkrika jordmånen bildar grund för en mängd sällsynta svampar, lavar och mossor. Kalken gör också att blåsipporna blommar mycket rikligt här under våren. Större delen av naturreseptatet har tidigare hävdats genom bete eller slåtter, och det kan man också se spår av i floran. En stor del av de nuvarande betesmarkerna i östra och norra delen av reseptatet ligger på gammal åkermark. En hävdgynnad flora som inte är påverkad av gödsling finns dock t.ex. i kanten mot den nuvarande betesmarken i nordöstra hörnet av skogen. Här finns t.ex. hävdgynnade kärlväxter såsom gullviva, klasefibbla, svinrot och brudbröd.

Bland övriga arter som har hittats i naturreseptatet Hässelbyskogen kan nämnas de rödlistade kandelabersvamp och kungsspindling. Här har också gjorts fynd av signalarterna trolldruva, platt fjädermossa, kruskalkmossa, piskbaronmossa, grov baronmossa, flikig skinnlav, traslav, guldkremla, lilanopping och ett flertal arter av vaxskivlingar. 8,1 ha av reseptatet är klassat som Nyckelbiotop.

2.3 Historisk och nuvarande markanvändning

Större delen av området har tidigare hävdats som äng eller betesmark. Hagmarken med odlingsrösen och fossila åkrar är klassad som fornminne. I öster och norr ligger en del av betesmarken på gammal åker. Området har på senare år skötts av Örebro kommun som friluftsskogs- och produktionsmark. De västra delarna av området har relativt nyligen avverkats. I områdets sydvästra hörn finns ett mindre brott och en upplagsplats.

2.4 Bevarandevärden för friluftslivet

Naturreseptatet ligger i direkt anslutning till samhället Hovsta och är redan idag ett populärt ströv- och lekområde för allmänheten. Särskilt om våren när blåsipporna

blommar är området uppskattat. Området ligger också relativt nära Kvinnerstaskolan. Busshållplats finns i områdets södra utkant. Området är lättillgängligt och genom området löper ett par stora stigar. Artrikedomen och de stora blocken gör området spännande för lek, undervisning och friluftsliv.

2.5 Pedagogiska bevarandevärden

Närheten till tätorten Hovsta med skola, förskola och daghem gör naturreservatet lämpligt som besöksobjekt. Ett naturskogsliknande område nära bebyggelse har ett stort pedagogiskt värde, särskilt när det gäller ekologi och biologisk mångfald. Området kan användas inom undervisning vid t.ex. Örebro universitet och för vetenskapliga studier.

2.6 Litteratur

- Gärdenfors, U. (red.) (2005). *Rödlistade arter i Sverige 2005*. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Löfgren, L. 1995 (ms). *Örebros kommunägda skogar. Naturinventering – skötselråd*. Örebro kommun.
- Sandström, U. (red.) (2006). *Program för Örebro grönstruktur. Örebro med närmaste omgivning*. Örebro kommun.
- Skogsstyrelsen, Skogens pärlor,
<http://skogsstyrelsen.se/episerver4/templates/SNormalPage.aspx?id=12524>.
Information hämtad i februari 2010.

PLANDEL

3. Allmän målsättning

Målsättningen med naturreservatet är att behålla ett värdefullt naturområde med höga värden för friluftslivet. Såväl natur- som kultur- och friluftsvärden ska vårdas och utvecklas för att långsiktigt säkerställas. Här kommer att finnas en kalkpåverkad barrblandskog med ett flertal krävande arter av svampar, lavar och mossor. I andra delar kommer lövträden att dominera och det finns inslag av ädellövträd. De västra delarna av skogen kommer att restaureras till en luckig och betespräglad skog, vilken blir glesare mot norr och öster och övergår successivt i nuvarande öppna betesmarker. Viktiga strukturer för den biologiska mångfalden, såsom död ved, gamla träd och lövträd, ska öka i mängd. Stigar och andra friluftsanordningar ska underhållas för att även i fortsättningen göra området lättillgängligt.

4. Skötselområden med mål och åtgärder

Reservatet har indelats i fem skötselområden:

1. Barrdominerad blandskog
2. Lövdominerad blandskog
3. Betespräglad skog
4. Övrig betesmark
5. Serviceanordningar för besökare

Skötselområde 1: Barrdominerad blandskog

Beskrivning

Grandominerad barrblandskog, med ett visst lövinslag av framför allt björk och asp. I södra delen finns ett kärrstråk med klibbal. Centralt i området finns ett parti med stora flyttblock samlade i en stor hög. Runt denna är lövandelen något större. Åldern på skogen är ca 80 år, men det finns äldre träd. I några partier finns redan idag en del död ved av framför allt gran.

Mål

Gammal naturskogsartad barrblandskog med rik tillgång på död ved och ett naturligt högt inslag av lövträd. Skötseln ska gynna en rik förekomst av marksvampar.

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Andelen lövträd är minst 20 %.
- Andelen död ved är minst 20 m³/ha.

Skötselåtgärder

- Vid behov gallring och röjning av gran för att gynna lövträd.
- Eventuell småskalig gallring eller andra åtgärder som syftar till att gynna den biologiska mångfalden i området.
- Eventuell småskalig röjning och gallring för att säkra estetiska värden och för att skogen ska kännas trygg att vistas i.
- Farliga träd fälls vid behov in mot skogen och får ligga kvar.
- I övrigt fri utveckling.

Skötselområde 2: Lövdominerad blandskog

Beskrivning

Området består idag av ett ca 30-årig ungskog med uppslag av framför allt björk och asp, men också av ek och andra ädla lövträd. Överståndare av främst tall, björk, asp och gran finns. I södra delen finns en gammal upplagsplats där framför allt gran och vildvuxen sälg börjar komma upp. Delar av området har gallrats 2009. I nordöstra hörnet finns en öppen glänta i slutningen, med ett par vidkroniga ekar.

Mål

En lövdominerad blandskog med visst inslag av ek och andra ädla lövträd. Skogen ska vara variationsrik, flerskiktad och innehålla en stor mängd gamla och grova träd

och en stor mängd död ved. Kantzonen mot bebyggelsen vårdas med hänsyn till boende. Gläntan i norr hålls öppen genom slätter.

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Andelen löv är minst 80 %, varav andelen ädla lövträd är minst 10 %.
- Andelen död ved är minst 15 m³/ha.

Skötselåtgärder

- Ett par gånger återkommande röjning och gallring som gynnar en hög andel av framför allt asp, ek, sälg och björk. En blandning av trädslag framför allt bland lövträden eftersträvas.
- Gamla och grova träd av alla trädslag behålls och gynnas.
- Årlig slätter av gläntan i områdets norra del.
- Eventuell småskalig gallring eller andra åtgärder som syftar till att gynna den biologiska mångfalden i området.
- Eventuell småskalig röjning och gallring för att säkra estetiska värden och för att skogen ska kännas trygg att vistas i.
- Vid behov småskalig röjning och gallring i kantzonen mot bebyggelsen.
- Farliga träd fälls vid behov in mot skogen och får ligga kvar.
- I övrigt fri utveckling.

Skötselområde 3: Betespräglad skog

Beskrivning

Skogsparti med spår efter tidigare hävd, bl.a. i form av en hävdgynnad flora. Skogen är lövrik och gles, särskilt i kanten mot nuvarande betesmark.

Mål

En luckig, betespräglad och lövdominerad blandskog med en hävdgynnad flora och fauna. I skogen ska det finnas en varierad åldersstruktur bland träden, ett stort inslag av gamla träd och en mångfald av trädslag. Det ska finnas äldre träd av grova dimensioner och god förekomst av hålträd. God förekomst av död ved i form av döda grenar, torrträd, lågor m.m. i olika nedbrytningsstadier är ett viktigt inslag.

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Andelen grova och bredkroniga lövträd bibehålls eller ökar.
- Andelen lövträd är minst 80 %, varav andelen ädellöv är minst 10 %.
- Det finns en kontinuerlig förnygring av ädellövträd och andra lövträd.
- Krontäckning av träd och buskar är högst 75 % och minst 25 %.
- De hävdgynnade arterna gullviva, klasefibbla, svinrot och brudbröd förekommer och är spridda i området.
- Andelen död ved är minst 10 m³/ha.

Skötselåtgärder

- En viss gallring i trädskiktet, för att skapa en gles och luckig skog med möjlighet för en hävdgynnad flora och fauna att utvecklas och breda ut sig. Framför allt gran gallras bort. En blandning av trädslag eftersträvas.
- Gamla och grova träd av alla trädslag behålls och gynnas.

- Björk, asp och annat sly av igenväxningskaraktär röjs bort tillsammans med ung gran och tall. Enstaka unga individer av främst asp, ek, ask, lönn och björk sparas kontinuerligt och tillåts växa upp. En blandning av trädslag eftersträvas.
- Blommande och bärande buskar och träd såsom oxel, hagtorn och olvon sparas och gynnas.
- Därefter årligt bete och/eller röjning och gallring.
- Eventuell småskalig gallring eller andra åtgärder som syftar till att gynna den biologiska mångfalden i området.
- Eventuell småskalig röjning och gallring för att säkra estetiska värden och för att skogen ska kännas trygg att vistas i.
- Farliga träd fälls vid behov in mot betesmarken och får ligga kvar om det inte försvårar områdets skötsel.

Skötselområde 4: Övrig betesmark

Beskrivning

Betesmark på gammal åker (fornåker) och i glest trädbevuxen hagmark. Bland träden finns asp, björk, ek och andra lövträd. Floran är till största delen kvävepåverkad, men spår av en mer värdefull flora finns t.ex. i kanten mot det nordöstra hörnet av skötselområde 3.

Mål

En öppen betesmark med glest trädskikt av asp, björk, ek och andra lövträd. I fältskiktet finns en tät grässvål med arter knutna till äldre fodermarker med lång kontinuitet. Denna flora sprider sig successivt till närliggande betesmarker på tidigare åkermark. Över fältskiktet finns ett glest bestånd med lövträd och bärande buskar. Trädskiktet är så glest att unga träd kan utveckla grova grenverk.

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Minst 90 % av arealen är väl hävdad varje år vid vegetationsperiodens slut. (Med "väl hävdad" menas att ingen skadlig ansamling av förna förekommer vid vegetationsperiodens slut.)
- Vedartad igenväxningsvegetation förekommer inte. (Med "vedartad igenväxningsvegetation" menas buskar och träd som har kunnat etablera sig på grund av att hävden har varit för svag.)
- Krontäckning av träd och buskar är högst 25 %.
- Andelen grova och vidkroniga lövträd bibehålls eller ökar.
- Vidkroniga träd som vuxit upp i öppna solbelysta lägen, växer fria från konkurrerande träd.
- Det finns en kontinuerlig förnygring av ädellövträd och andra lövträd.
- Död ved i form av döende träd och torrakor finns. Grova delar från vindfällan finns kvar i betesmarken på platser där de inte försvårar skötseln.
- De hävdgynnade arterna gullviva, klasefibbla och svinrot förekommer och är spridda i området.
- Odlingsrösen och andra kulturlämningar är synliga och fria från igenväxning av triviallöv.

Skötselåtgärder

- Årligt bete och/eller slåtter där avslaget hö, grenar och ris transporteras bort.
- Sly av igenväxningskaraktär röjs bort. Enstaka blommande och bärande buskar, såsom oxel, hagtorn och enstaka stora rosbuskar, sparas.
- Slyröjning sker vid odlingsrösen och andra kulturlämningar.
- Enstaka unga individer av främst asp, ek, ask, lönn och björk sparas kontinuerligt och tillåts växa upp. En blandning av trädslag eftersträvas.
- Eventuell anläggning av småvatten eller andra åtgärder som syftar till att gynna den biologiska mångfalden i området.
- Eventuell småskalig röjning och gallring för att säkra estetiska värden och för att betesmarken ska kännas trygg att vistas i.

Skötselområde 5: Anordningar för friluftsliv

Beskrivning

Genom området löper ett par stora stigar. Flera ingångar till reservatet finns från bebyggelsen i söder och väster. Inga särskilda anordningar finns ännu för naturreservatet.

Mål

De stigar och friluftsanordningar som är angivna på kartan i bilaga 2 ska förbättras och underhållas. Besökare ska kunna orientera sig i och hämta kunskap om reservatet på plats, samt med hjälp av enklare informationsmaterial på kommunens hemsida på internet. På informationsskyltar ska det finnas information om naturreservatets naturvärden, kulturvärden och historik. På skyltarna ska det också finnas en karta.

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Minst en informationstavla i gott skick finns.
- Väl markerade stigar enligt bifogad karta i bilaga 2 underhålls.
- Minst en rastplats i gott skick finns.
- Det finns information om naturreservatet på Örebro kommuns hemsida.

Skötselåtgärder

- Informationstavlor med kartor tas fram och sätts upp.
- Informationsmaterial för Örebro kommuns hemsida tas fram och publiceras.
- Röjning och säkring av de stigar och andra friluftsanordningar som är angivna på kartan i bilaga 2.
- Farliga träd fälls vid behov in mot skogen och får ligga kvar.
- Årlig tillsyn av stigar, rastplatser och informationstavlor.

5. Övrigt

Jakt

Jakt får endast bedrivas i form av skyddsjakt.

Förvaltning

Reservatsförvaltare är Örebro kommun.

Reservatsgränsmarkeringar

Reservatets gränsmarkeringar ska underhållas i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar.

6. Uppföljning

Uppföljning av skötselåtgärder

Örebro kommun ansvarar för att uppföljning av syften och bevarandemål sker i samband med revidering av skötselplanen. Skötselplanen skall revideras inom fem år efter beslut, därefter var tionde år. Dokumentation och uppföljning av skötselåtgärder görs snarast möjligt efter att arbeten har genomförts.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

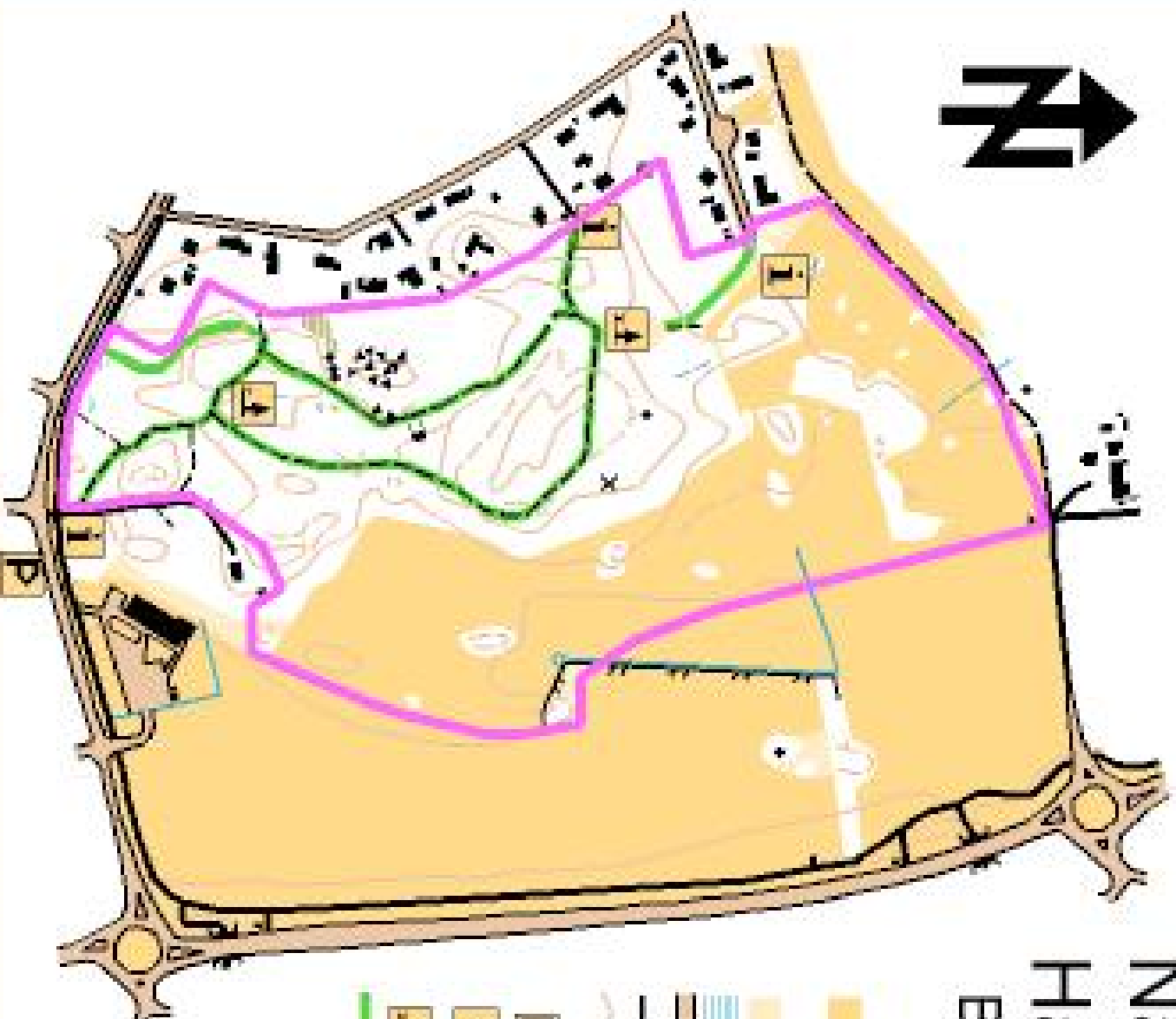
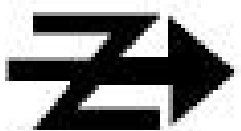
Skötselåtgärd	Var	När	Prioritet	Finansiering
Restaurering och stängsling av betesmark	3	2009-	1	Reservatsanslag Miljöstöd
Uppföljning av restaureringsåtgärder	3	Senast ett år efter restaurering	1	Reservatsanslag
Ny informationstavla	5	Senast 2012	1	Reservatsanslag
Information på internet	5	Senast 2012	1	Reservatsanslag
Markering av stigar	5	Senast 2011	2	Reservatsanslag
Revidering av skötselplan		Senast 2015	1	Reservatsanslag
Betesdrift	3, 4	Årligen	1	Reservatsanslag Miljöstöd
Gallring/röjning av främst gran	1	Efter behov	2	Reservatsanslag

Bilagor:

Bilaga 1 Karta med besöksanordningar

Bilaga 2 Karta med skötselområden

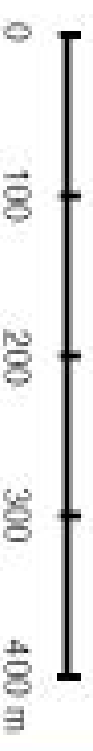
Naturservatet Hässelbyskogen Besöksanordningar

TECKENFÖRKLARING

	Inlagomark		Dike
	Hakadopen mark		Otydligt dike
	Stieg		Sten / Högrym
	Seriemark		Broderstening
	Vägar		Brant
	Stig		Ruin
	Höjdenhöjd: 2,5 m		Burn
	Parkering		Hus
	Information		Staket
	Rastplats		Naturservatets gränser
	Bra stig		

Reseguidning och digitalisering i CAD 9.3
av Garphartor, C-G Garphartor

Naturresevatet Hässelbyskogen

Skötselområden

TECKENFÖRKLARING

	Inlagomark		Dike
	Hälskopen mark		Otydligt dike
	Stieg		Sten / Högryn
	Senhmark		Brodersteng
	Vägar		Brant
	Stig		Ruin
	Höjdena ökr. 2,5 m		Burn
			Hus
			Staket
			Ressuransgräns
			Skötselgräns
			Skötselområde

Rekognosering och digitalisering i OCAID 9.3
av Garphartor, C-G Garphartor

